

(0138)

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50 Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50

TEATRO CONSERVADOR

—Son pláticas de familia... ¡Deixémoslos, deixémoslos fer!

VESTE'N ANTON...

É rahó l' ditxo catalá: «Veste'n Anton, que l' que 's queda ja 's compón.»

L' Anton se 'n ha anat y 'ls altres, els que 's quedan, procuran compóndrèsselas de la millor manera possible, pera seguir vivint y xalantse ab la sanch y las suadas del país.

Al principi van mostrarse tristos y affigits: alguns derramaren llágrimas veritables, altres se mullaren los ulls ab escupina pera fer veure que plo-ravan, y entre sentiment veritat y sentiment fingit, l' espectacle, en los primers moments resultava trist y hasta conmovedor.

Pero han passat alguns días: ab gran ceremonia la víctima ha sigut conduhida á l' última morada, hacaygut la llosa sobre 'l cadáver... y «Veste'n Anton, que l' que 's queda ja 's compón.»

Ja en lo mateix enterro s' observaren síntomas de la despreocupació característica de alguns dels personatjes que mes encenegats están en las miserias de una política miserable. Molts d' ells marxavan detras del cadáver tramant combinacions interessadas; altres discutint ab acolorament sobre qui havia de remenar las cireras; alguns concertant la millor manera de apoderarse de la clau del rebost y de la taula del menjador.

L' herencia del Anton, els interessava mes que 'l cadáver. Lo cor havia callat y comensava á parlar l' estómach.

Ja ho diuhen los castellans: «El muerto al hoyo y el vivo al bollo.»

L' Anton, durant la seva llarga vida, vá tenir un gran defecte: l' de crear un partit sense ideals, sense aspiracions nobles y desinteressadas, dominat enterament per la més desenfrenada concupiscencia.

Y quan ell se 'n vá, aqueix partit se queda ab tots los seus vicis y miserias.

Menos mal, mentres ell vá viure, perque sabia dominarlo, y ay del que s' oposava á la seva autoritat soberana! A tot rebelde l' deixava sech ab sols dirigirlu una de sas olimpicas miradas. En Paco-Silvela pot respondre encare avuy del efecte que produhian los llamps del Júpiter conservador. Aixís es, que de bon grat ó á las malas, se postravan tots als seus peus y li rendían vassallatje.

Pero ell avuy ja no existeix, y l' desconcert y l' desordre dominan en la familia conservadora, cridada á judici de testamentaria.

Preparémnos, donchs, á presenciar las escenas mes edificants amenisadas per un gran esclat de cops-de-puny y tamborellas. Ara veurém fins ahont arriba la serietat del partit conservador, gran puntal de las institucions.

Los síntomas premonitoris no donan lloch á duptes.

Lo poder moderador ha otorgat de moment la presidencia del govern al general Azcárraga, que may se 'n ha vistas de mes frescas. Ell mateix, coneixent la seva impericia en la direcció de una nau que té aygua y porta la tripulació sublevada, ha reclamat á tota pres-sa la cooperació eficaz de 'n Morlesín, l' home de confiansa del difunt, que, nou Gil Blas de Santillana, á forsa de intrigas sapigué elevarse desde la categoria de Secretari particular á la de gran potencia política en la distribució de prebendas, gracias y mercés, trayent de amohinos al seu amo y senyor.

Tením donchs un ministeri Azcárraga-Morlesín. O millor dit, un ministeri Morlesín-Azcárraga, desde 'l moment que 'l primer accepta un paper tan actiu, y que 'l últim se resigna á desempenyar el de *fantoche*.

Prompte ha hagut de coneixer D. Marcelo qu' es molt mes fácil enviar á Cuba remadas de soldats, extrets exclussivament de las capas populáres, modelo de resignada sumissió, que no pas posar una mica d' ordre en las tayas dels polítichs conservadors.

Lo general veyá ab bons ulls á 'n en Silvela y hauria desitjat desde 'l primer moment poder contar ab ell. L' home de la daga florentina s' hi prestava de mil amors, y ja tot estava concertat, quan, al saberse la cosa, s' ha produhit una saragata de cent mil conservadors, qu' es com si diguessim una saragata de cent mil diables.

Parla en Cos Gayon:—Lo qu' es per mí, si 's tira endavant la inteligencia ab en Silvela, me 'n vaig á casa desde aquest moment.

Parla l' Elduayen:—¿Aceptar á 'n en Silvela en lo reparto de l' herencia del difunt á qui tant havia agraviat?... ¡Impossible! No pot ser y no será!...

Parla en Pidal:—En Silvela es un home de molt mala sombra (*ap*). (Sobre tot per mí que aspiro á ser l' hereu directe de la situació).

En Romero Robledo no parla. Se limita á posarse 'l calanyés de gayrell, y ab aire de despreci tira una escupinada per l' ullal.

En Bosch y Fustegueras aplaudeix la gracia del *ja-que antequera*.

Y l' general Azcárraga, interiorment exclama:—*Vaja, al primer tapón zurrapas.*

De moment fingeixen acceptar tots lo mando del general, perque tenen bon nas y l' ensuman débil, y home que en materias polítichs está sempre á tres quarts de quinze. Ja saben ells que res té de costarlos ferlo entrabancar al primer pas que dongui ab la vayna del sabre, tombantlo de bigotis. Mes *trastienda* qu' ell tenia l' héroe de Sagunto, y l' día que van volguer lo varen fer caure de la manera mes grotesca.

La maniobra 's repetirà al millor día, y llavoras arribarán á las mans els que baix la direcció de D. Anton eran tots uns, y avuy, privats de la seva autoritat, s' ensenyan las dents y están á punt de devorarse.

Los mals instints de la concupiscencia se despertan en la seva naturalesa ambiciosa. Per aixó foren criats. Senten ab mes forsa que may los estímuls dels apetits desordenats. Ab aquesta patria desagrada y pobra no hi pensan gens ni mica, si no es ab lo desitj de acabar d' escórreria. Los terribles problemas que tením pèndents á Cuba y Filipinas, poch els preocupan. Sense fixarse en que l' herencia que ha deixat l' Anton está acribillada de deutes y minada de hipotecas y feta una perdua, en verdader estat de quiebra, tots allargan las mans per recullirla y distrutarla, may siga sino una mesada, una senmana, un día... tant se val: qui oli remena 'ls dits se 'n unta.

Un antich conservador que hi veu mes clar que tots ells, me deya aquest día:

—Avuy m' hi donat de baixa en lo cassino.

—Per ficarse al fusionista?

—No, ca: per quedarme al carrer. Los moments son de gran perill. Al morir en Cánovas s' ha romput la viga mestra del edifici. Aquest se 'n vá á terra sense remissió, y no vull que al esfondrarse m' arplegui á sota.

P. K.

UN NOU ATENTAT Á PARÍS

Dimecres á la tarde corregué durant algunas horas el rumor de que s' havia atentat contra la vida de Monsieur Faure, president de la República francesa.

Arribada la noticia sense detalls, mentres uns donavan grans proporcions al fet, altres li negavan tota importancia.

Telegramas posteriors, que completaren la relació del atentat, vingueren á tranquilisar una mica 'ls ánims.

Vels'hi aquí 'l fet, contat en pocas paraulas:

Mr. Faure, que com ja se sab va á fer una visita al Czar de Russia, sortí de son palau á las vuyt del dematí pera dirigirse á Dunquerque, ahont s' havia d' embarcar ab rumbo á Cronstadt.

Pochs moments després d' haver passat el seu cotxe pel carrer Lafayette, cantonada al boulevard Magenta, estallá una bomba que, segons sembla, estaria colocalda en un kiosco destinat á la venda de flors, que hi ha en aquell siti.

Lo president continuá son camí. El proyectil, que, per lo que 's diu, estava plé de pólvora y claus, no feu mal á ningú.

S' han efectuat varias detencions y 's relaciona aquesta tentativa ab las que últimament s' han realisat al *Bosch de Bolonia* y á la plassa de la Concordia.

Mr. Faure, á qui felicitem de tot cor per haver sortit ilés del atentat, fou aclamat fins á Dunquerque ab delirant entusiasme.

N dato oficial del Sr. Losada inspector de Sanitat de Cuba:

«Lo número de malalts que hi ha actualment á l' isla, s' eleva á la xifra de 35,000.»

¡Poca cosa!...

Pero consolemnos pensant en que la guerra está casi acabada: en qu' está també casi acabada l' isla de Cuba; casi acabat l' exercit y casi acabada aixís mateix la esperansa que tenían molts mares de familia de tornar á veure y abraçar als fills del seu cor.

Te rahó l' Sr. Salmerón al jutjar ab gran severitat á 'n en Cánovas com á home polítich. Lo funest de la seva obra s' está trobant al practicar l' inventari de la seva trista herencia.

«Cánovas sigué un doctrinari y un sofista ab talent que féu lo que pogué per entronisar la reacció actual,

molt pitjor que la del período anterior á la Revolució de Setembre, perque aquesta 's presentava franca y oberta y per lo mateix donava armas al element lliberal pera aprestarse á la lluyta de una manera decidida, mentres que la reacció present ab sa forma solapada y jesuítica, guardant en lo extern certa apariencia lliberal, es mes temible y fá mes dany perque enerva, resta energias pera la lluyta als elements democrátichs, ja prostituhint lo sufragi y allunyant per lo tant al poble dels comicis, ja posant en mans dels cacichs la justicia y altres importants serveys del Estat, corrompent tots los seus organismes y sembrant l' escepticisme en totas las clases socials pera que no s' ocupin de política, deixant aquesta entregada als partits monárquichs, que no son tals partits, sino oligarquias que usufructúan lo poder en perjudici del país.»

La pintura es fidel, justa, feta de ma mestre.

Lo mateix pot dirse per lo que respecta á l' autonomia de Cuba.

«Fará prompte un quart de sigle—diu lo Sr. Salmerón—que defenso l' régimen autonómich, que aplicat á temps, hauria evitat indubtablement l' actual insurrecció. Pero 'ls monárquichs, ilusos é incorregibles, quan aplican ó volen aplicar lo remey es quan lo malalt ha arribat al período agut de la seva malaltia. Hem tingut de derramar molta sanch y molts milions pera convén-cer al monárquichs de qu' era lógica y racional la solució predicada pels republicans respecte á l' isla de Cuba. L' actual insurrecció será la ruína del país.»

Es cert: y l' país pagarà las torpesas monárquicas y la seva imprevisió de no haverse decidit á rebelarse contra ellas, posant en joch la seva energia.

Després de l' última circular del fiscal del Suprém Sr. Puga, es casi imposible parlar del assessi de 'n Cánovas, sense corre perill de pèndrehi mal.

Si per exemple 's diu que l' Angiolillo ha pronunciat tal ó qual paraula, se dirá que 'l períodich pel mer fet de reproduhirlas fá l' apologia de l' anarquia, y ja té roba tallada pera ferli un vestit de presidari.

Per lo tant, dispensi l' lector, si en aquesta materia 'ns cusim la boca.

Pera mereixer las bonas gracias del fiscal del Suprém no hi ha mes que un camí: deixarse d' escriure períodichs y ficarse á regidor.

Lo que 'l períodista escriu, consignat queda, y ab aixó n' hi ha prou, per reventarlo.

En cambi lo que fá l' regidor no deixa rastre. Y es tan bon xicot el Sr. Puga, que á cada punt desisteix de l' acusació per falta de probas.

D. Joan Mañé sostenia l' diuménje que 'ls crims anarquistas, inclús l' assassinat de 'n Cánovas, son un càstich de Déu.

Estém enterament de acort.

Desde que la societat espanyola 's vá tornant moixigata, y tot ho dona als capellans y ompla l' país de convents, Déu que no pot veure que 'ls pobles s' embruteixin, ens castiga ab l' atentat del anarquisme.

Lo tribunal Suprém de Guerra y Marina, en la vista celebrada dimecres al dematí, confirmá la sentència del consell de guerra de Vergara, condemnant á mort al italiá Angiolillo, l' assessi del Sr. Cánovas.

La vista del Suprém fou brevíssima: durá poch més de mitja hora.

Dilluns, en el vapor *San Ignacio de Loyola* arribaren á Barcelona 600 soldats que tornan de Filipinas malalts é inútils.

¡Quin espectacle més trist! La ploma 's resisteix á repetir las amarguras que 'ls pobres soldats explican y á pintar la impressió que 'l seu desembarch causá en los que 'l presenciaren.

Durant el viatge, fet en las pitjors condicions que 's poden imaginar, moriren setze soldats, uns d' anèmia, altres de dissenteria. ¡Setze cadavres sepultats al fons del mar! ¡Setze joves arrebatats á la patria, al treball, al carinyo de sas familias!...

Desde dilluns ensá, n' han mort alguns més dels que quan desembarcaren encare semblavan vius...

¡Quánta desgracia! ¡Quánta desolació!...

Si 'ls que tenen la culpa de la guerra de Filipinas poguessin veure aquests espantosos quadros ¿qué dirian? ¿ab quinas paraulas respondrian á las imprecacions de tantas mares, de tants germans, de tants sers que avuy ploran ab desconsol irremediable?

CARTAS DE FORA.—*Banyolas*.—Baix pretext de que junt ab els programas de las funcions dramáticas repartia fullas de propaganda lliure-pensadora, ha sigut despedit ab no-poch aparato un pobre empleat de la companyia que actúa en aquesta població.

Apart de que l' interessat nega 'l fet, sembla mentida que 's dongui tantas proporcions á una cosa que en realitat no val la pena, sòls per complaure á quatre carcondas que á la quenta no saben en qué matá 'l temps.

Vich.—Senyor jefe de policia de la terra de las llangonissas: un altre cop que registri a algú, miri perque ho fá, y sobre tot no converteixi el registre en un espectacle publich. Fins ara no hi ha cap lley que digui que vendre LA CAMPANA y La Esquilla sigui un delictu. ¿Ho té entés? Una cosa es cumplir ab los debers del cárrech y un'altra cosa posarse a las ordres del clero.

Capsanes.—S' ha constituït la Junta local de Fusió republicana, formant part d' ella personas de tanta representació com los senyors Barceló Alerany, Pena Ferré, Vidal Quintana, Estalella Pena y altres distingits correligionaris.

PLAN DE CAMPANYA

Don Carlos, el de las húngaras, crida al sér fidel Melgar (qu' es un que li passa 'ls comptes, li dona llustre al calsat y li fa de secretari per una miseria al any,) y després de cargolarse el bigoti més d' un quart, li diu aixís:

—Las noticias que en Cerralbo m' ha enviat me fan sospitar que a Espanya dins d' un mes, a tot tardar, s' hi ballará el gran fandango. ¿No estás ab mí, bon Melgar? —Magestat, hi estich é hi dormo; ja ho sabéu de fa alguns anys. —Perfectament. Donchs, com deya, ahir yespre, meditant en la situació d' Espanya, pensava ¿sabs qué?

—¿Jo? ¡Ay! son tan raras las ideas que us venen, que un trist mortal no pot may endevinarlas. —Pues pensava que ha arribat lo moment de sublevarme. ¿Qué m' hi dius?

—No m' sembla mal: sublevéuvos en bon' hora.

—¡Oh! Entenémnos: si per cas, se sublevarán els altres.

—Jo, com tú de sobra sabs, no m' moch d' aquí que no m' diguin que tinch ja 'l trono parat, la corona a punt de solfa y 'l cetro a dos dits del nas.

—Ben fet, magestat; ho apróbo y hasta aquell solemne instant faig jurament de no mourem jamay del vostre costat.

—Gracias. Lo que jo voldria es sapigner llis y ras com están las mévas forsas.

—Molt bé: jo us veig tan bó y sá com quinze ó vint anys ennera.

—¡No vull di aixó, carcama! Parlo de las mévas tropas, dels méns aguerrits soldats dels vasalls que tinch a Espanya mas ordres sempre esperant.

—¡Ah! Aquests, guapos. Cada dia arriban cartas d' allá plenas de crits d' entusiasme.

—¿Vols dir que sòls dihentlos ¡au! ú ¡oi! que s' alsan desseguida?

—Jo crech que sí.

—Y ¿cómo están d' arma?

—Dupto molt que n' tinguin.

—¿No? ¡Bon nap n' hem arrencat! ¿Donchs, ab qué han de sublevarse sense armas?

—Aquí está 'l cas, aixó es lo que jo ab freqüencia els pregunto.

—Y ells, veyám ¿qué contestan?

—Que quan vingui l' hora de llensarse al camp vos els hi donaréu quartos.

—¿Jo?... ¡Ara hi corro! ¡Bons están els temps per fer desembolsos!

Melgar, t' has d' espavilar, has de buscá algú que, afuixi la mosca. ¡Fora salat que jo adelantés els fondos pél moviment!...

—No s' perdrá per mí. Escriuré als caps de colla dihentlos lo que fa 'l cas, y a veure si n' treyém algo.

—Primer mira 'ls potentats carlins.

—¡Cá! Han suscrit molts tituls dels empréstits que allí s' fan, y ara no están per malgastos.

—Potés 'l clero.

—¡A bona part volén aná! ¡Ara que tenen tanta por de que 'l Estat els fassi un desquento!...

—Escolta.

—¿Y 'ls frares?

—Aquests dirán que 'ls quartos els necessitan per deixá aviat acabats els convents que ara están fentse.

—Bé, bé; tú t' arreglarás: vinguin d' un cantó ó d' un altre,

els diners algú 'ls dará. Lo que convé es sortir prompte d' aquesta interinitat y comensar la campanya. Confio, noble Melgar en que farás lo que t' toca. —Dormiu tranquil, majesta. —¿Donarás aviat las ordres? —Desseguit que marxi allá un conegut de confiansa. —¿Perque no las fas anar pél correu?

—¿Y 'ls rals pèls sellos? —¡Tens rahó!... En fi, lo essencial es bellugarnos. Espero que aquest cop podrém cantar victoria.

—Si, mes, creyème, no us moguéu de aquest sofá.

—¿Perque? —Perque 'l que s' espera y 's pot esperá assentat, si la cosa tarda massa... ¿sabéu?... may se cansa tant.

C. GUMA.

**LOS NOSTRES POLÍTICHS
RETRATATS PER ELLS MATEIXOS**

DON FRANCISCO SILVELA

SERIO, puritat, predicant per tot arreu moralitat y bona criansa, a pesar de la seva procedencia conservadora, qu' es una marca molt desacreditada, fins ara s' tenia al Sr. Silvela per elló que se n' diu un carácter.

La barra de 'n Romero Robledo havia trobat en ell lo mes encarnissat enemich. ¡Pobre Romero! ¡Y qué n' havia rebut de xurricadas del seu ex-soci! ¡Quants cops s' havia vist verdanchs a la pell! ¡Quants, la sanch havia arribat a rajarne!

—Aquests fromes—deya en Silvela, aludint al pollo d' Antequera—aquests homes sense fé y sense conviccions, que sols ansian el poder pera ferne instrument de las sevas conveniencias; aquests homes que mentres siga gobernar passan per tot y a tot s' aplanan, mereixen ser expulsats de tots els partits y obligats a refugiar-se en la sombra d' ahont en mal' hora sortiren.

En Romero era per ell la pesta de 'l cos social, la filoxera de la vinya espanyola; una calamitat, una terrible calamitat en forma d' andalus ditxarratero.

Pero la culpa no era tota del pollo. En Cánovas que l' apoyava; en Cánovas, que antes que despendres d' ell hauria renyit ab tota la familia, en Cánovas era 'l primer, 'l únich, el verdader responsable de todas las malifetas de 'n Romero Robledo.

Si en Cánovas no ho hagués permés, el pollo no hauria pogut mangonejar, convertint la política en una bacanal. En Cánovas ho autorisava... Donchs ¡guerra a en Cánovas! ¡guerra sense quartel ni misericordia!

Aquest era en Silvela, 'l Silvela arrepentit, el Silvela purificat, el Silvela apóstol, que en los últims temps se 'ns presentava com únich guardador de la veritat, de la decencia y de la serietat política conservadora...

Mori en Cánovas, y aquell home que dos dias avants el combatia ab tan despiadada sanya, no tingué prou temps per agafar la ploma y redactar aquest elogi telegráfic a la seva memoria:

«Si mucho creció en vida el Sr Cánovas, le ha engrandecido su muerte en defensa y holocausto de la humanidad y los intereses de la civilización.

«Héroe del deber, ha caído en el combate frente a la nación, herido por defender sus leyes, sus principios y sus instituciones, superiores a todos los partidos.»

La gent ho llegia y no ho arribava a creure. ¿Alló ho havia escrit en Silvela? ¿Aquella paraulas eran del mateix home que 'l dia anterior demanava cridant la dimissió de 'n Cánovas, com únich remey de las desgracias del país?

¿Qué significava alló? ¿Era que la gent no ho llegia bé ó era que 'n Silvela s' havia explicat malament?

No, no; 'l telégrama era molt clar: héroe del deber... herido por defender sus leyes...

No hi havia dupte: en Silvela 'ns havia dut fins ara enganys.

L' home de la moralitat y del sentit juridich es senzillament un pastelero.

Sí, Sr. Silvela; aquesta vegada ha anat una mica massa depressa: la excessiva precipitació l' ha perdut.

El país será tan débil, tan dócil, tan memo com vosté vulgui; pero encare li queda una mica de memoria.

¡Y com no! ¡Si de lo que vosté va dir fuetejant a n' en Cánovas apenas fa quatre dias!

¿Ja no se n' recorda? Nosaltres sí.

El dia del sant de la reyna. el dia 24 del mes passat ¿qué li deya vosté a la corona, parlant del govern?

«Erigida la mentira en sistema... en pleno apogeo un gobierno personal, impopular y desatentado... que falsea a un tiempo mismo el régimen vigente y compromete con los intereses de la nación española, los de la legalidad actual.»

«Ven com encare ho recordém... al cap de dugas semanas? Després, va anar a Valencia. ¿Té present lo discurs que allí va fer, combatent al qui vuyt dias després moria assensinat a Santa Agueda?

Veji si son de vosté aquests párrafos:

«El gobierno se aprovecha del letargo del país, como un chiquillo cruel se regocija de ver moribundo a su preceptor...»

«Nunca se ha hecho en España una política semejante a la de ahora, y como si no tuviera otro objeto que desmoralizar al

país, complácese glorificando a los que la opinión pública considera culpables...»

«Por lo visto, nada de esto importa a los hombres que gobiernan, para los cuales son letra muerta las leyes...»

«Es preciso que el Sr. Cánovas tenga mucha fuerza para soportar tales absurdos sin hundirse para siempre...»

«Nos vemos así ni más ni menos que por consecuencia de los vergonzosos actos y de los grandes errores de nuestros gobernantes...»

¡Aixó ho deya 'l Sr. Silvela. 'l mateix Silvela que en el telégrama dedicat a la mort de 'n Cánovas 'l apellidava héroe del deber, herido por defender sus leyes!...

La relliscada ha sigut tremenda. Davant d' aquestas contradiccions tan sanguinarias, en Romero Robledo té rahó al acusar a n' en Silvela de fals é hipócrita.

No, no pot haverhi sinceritat en lo dolor de 'n Silvela. Lo campeó de la moralitat plora; pero plora ab llágrimas de cocodrilo; plora del únich modo que pot ferho l' home que, segons el Nacional, un hora avants de morir el senyor Cánovas, preparaba las cuartillas de apuntes injuriosos, de frases crueles que habian de escarnecer aquella figura... en los teatros de Málaga y Almería.

¡Qui sab per qué va assistirli al seu enterro!

Potser no va anarhi per consideració ni sisquiera per respecte, sino per estar ben segur de que en Cánovas era mort.

Tot se pot creure del home que té la frescura de pendre a setze milions d' espanyols per setze milions de ximplés.

FANTÁSTICH.

HO NT s' ha celebrat dignament la mort de 'n Cánovas ha sigut a bordo del acorassat Carlos V, anclat a Cádiz.

De primer va dirse una missa en sufragi de l' ánima del difunt. La part de Deu.

Després va enviarse un telégrama de pésam a la viuda. La part de la familia.

Y per últim «celebróse una animada fiesta a bordo, sirviéndose vinos, helados, refrescos y dulces.» La part dels que ploran la perdua irreparable de D. Anton.

Las ánimas consternadas necessitan tot aixó: «a las penas punyaladas y bons tragos de ví bó.»

En Silvela per un costat y en Romero Robledo per l' altre, es de creure que donarán molt joch.

Perque, la veritat es que no s' poden veure ni en pintura.

Preparémnos, donchs, a presenciar la terrible lluyta de dos Panxos.

O de dos panxas.

Lo general Azcárraga tractava de seduhir al Sr. El-duayen perque s' encarregués del tinglado de la situació.

Pero 'l Marqués del Pazo de la Merced, que 'l sab molt llarga, va fugir d' estudi, dihent que 'ls anys li pesavan molt, y que no podia ferho.

Jo no sé pas qué li pesarà mes a D. Joseph, si 'ls anys ó las accions del Banch d' Espanya.

De todas maneras aixó del pes dels anys es relatiu. A la major part dels conservadors, aspirants a la jefatura del partit, la mort de 'n Cánovas els ha tret una pila d' anys de sobre.

En Silvela ha dit: «La primera palabra que pronuncie en el Congreso será para inscribir su nombre en una lápida que recuerde al mártir de la patria.»

Aixó, primer que 'n Silvela, ja va dirho un gendre qu' estava sumament afligit per la mort de la seva mamá política. O millor que dirho, va ferho.

Se n' aná de dret a casa del marmolista y encomaná una lápida molt groixuda y que a major abundament havia d' empotrarse en lo ninxo subjectada per grossos pernys de ferro.

—D' aquesta manera—deya l' afligit gendre—no lo-graré sortir de la sepultura ni 'l dia del judici.

Per últim los dos prínceps s' han posat davant per davant y han meditat las armas. Y aqueixas armas eran sabres.

Y 'l de Orleans, que havia parlat malament del exércit italiá, va rebre una ferida a la ma y després un' altra al ventre, que ab una mica mes li atravesava la bu-dellada.

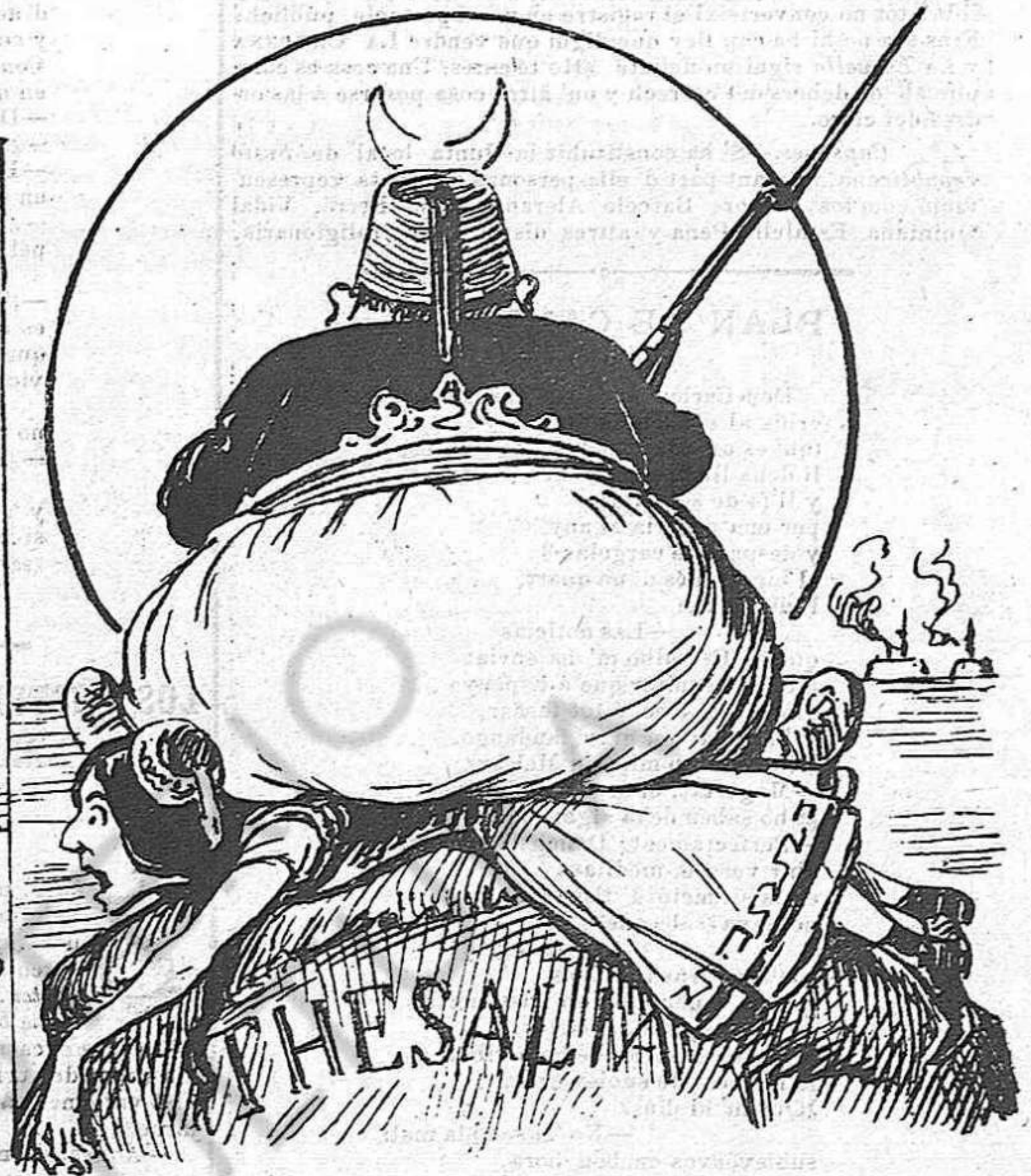
Y 'l de Turin, defensor del exércit del seu país, n' ha sortit mes barato, ab una petita ferida també a la ma y sense res al ventre.

D' AQUÍ Y D' ALLÀ

LOS QUE TORNAN D' ULTRAMAR

—Senyor Marqués, ves si mudas el tracte que á bordo 'ns donas; els pobres soldats malalts no son bestias; son personas.

QUESTIÓ D' ORIENT

Turquia, ben assentada y mirant al sur y al nord, espera que las potencias logrin posarse d' acort.

Després del lance, los dos adversaris van encaixar. Ignoro si varen ferho ab la ma ferida. En aquest cas haurian barrejat la seva sanch, que no era blava, sino vermella, com la del últim soldat dels que son portats al matadero de qualsevol guerra colonial.

A propòsit de aquest desafió repetiré lo que vaig dir en los moments en que estava concertantse. Sempre será millor que 'ls prínceps se piquin las crestas ells ab ells, que no que per dirimir las sevas diferencias, fassan barallar als fills del poble, amparo y sosteniment de sas familias.

Al general Weyler se li atribueixen las següents paraulas, pronunciadas tan bon punt tingué coneixement de la mort de 'n Cánovas:

—«Estaba tan identificado con él y seguía su política con tal fidelidad, que su muerte es para mí un golpe mortal.»

Metafóricament parlant se pot dir que 'l general Weyler ha caygut de caball.

En cambi alguns dels que tenfan fé cega en lo seu liberalisme, han caygut del burro.

CUENTOS

Després de l' ensaig de una ópera, diu l' autor á un dels seus amichs:

—¿No 't sembla qu' en alguns passatjes la instrumentació es una mica massa ruidosa?

—No—respón l' amich.—Jo trobo que está molt bé, porque si 'ls espectadors s' adorman, d' en tant en tant puguin despertar-se.

Lo méu marit—deya una senyora—es un dels escriptors més citats de Barcelona.

Un rival d' aquest escriptor tan citat, digué:
—Oy qu' es ben cert: ans de ahir va citar-lo 'l sastre; ahir lo sabater y avuy 'l té citat l' amo de la casa,

A un amich dels cacichs monárquichs, li digué un amich, al véurel vestit de gala y ab una placa sobre 'l pit:

—¡Calla!... ¿Estás condecorat?
—Ja ho veus.
—¿Y que has fet tu porque 't donguessin aqueixa creu?
—Hi fet.... las gestions necessarias: vet'ho aquí.

ENDEVINALLAS

XARADA

—Adios, Tot!
—¿Ahont vas?
—¿Que t' esperan?
—¿Quarta?
—¡Vaya!...

—Aden salero!
—Cap á ballar á n' el hu-segona-quarta.
—També vinch.
—Donchs tira avant.
—¿Quarta?
—¡Vaya!...

jo 'n sé un qu' está alocat y una-dos mort per tú, creume.
—Prima!
—Dos!
—Quarta podrás ferm'ho creure!... Prima!... prima!... sempre estás per bromejar.
Lector: ramia una estona y aviat la trobarás.

ANAGRAMA

Un total de disbarat puch cometre per' eix tot porque jo no so total quan me tot ab aquest só.

TRENCA-CLOSCAS

PA DEL RAMONET

Formar ab aquestas llettras degudament combinadas lo títul de un drama catalá.

ROMBO

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Segona:

nom de dona.—Tercera: arbre fruyter.—Quarta: nom d' home.—Quinta: eyna de pagés.—Sexta: animal.—Séptima: vocal.

J. B. BARBÉ.

GEROGLIFICH

X
K P
K K Sant Joan K K
K P
Sant Pere

MANEL COIS.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans Jaime Torrai, Un Fals, Un americá tronat, P. G. G., P. Caretg, J. Rubira A., A. Nin Rallé, A. Totosaus, P. Lliensa, Francesch Mas Abril, Joanet Aubert Manent, Pep Panxeta, E. Nomigra, Mateu Esclop, Ricardo Anguela, Félix Picapedrer, Luis Carbonell y Soler, y Manuel Sulé.—Lo qu' envian aquesta setmana no fa per casa.

Ciudadans Tap de Suro, Melon Cansado, D. S. L., Pere Salóm, Joseph de la ciutat, P. B. Vilaplana, y J. Romansos.—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá J. Castellet Pont: cloraleja massa y posará mes tristos als lectores!...Jep de l' Arpa: s' aprofitará.—Un canari: Ja 'm dispensará, pero nequitejo y entristeico no son consonants. En el sonet hi ha algun vers que passa de la mida.—Francesch Comas: ¿Un pandero fort com una roca? ¿Ahont l' ha vist?—Félix Cana: Hauria de repulirla una mica.—Joseph Ferré y Roig: 's' ha dit tant aixó!. Respecte á lo altre tingui paciència.—Led Oir: Estan plenas de defectes.—Lluís G. Salvador: No mes guardem l' endavinalla.—Surisenti: No estan mal, pero no diuhen res de nou.—P. D. (Cervelló): Las noticias que 'ns dona careixen de importancia.—R. Marzal: No m' acaba de fé 'l pes.—Protector: ¿Y nosaltres qué n' hem de fer de tot aixó que 'ns explica?—J. G. (Sabadell): Está completament equivocot. Si no 'ns hem fet eco de la seva carta, es porque vosté no ha complet el requisit que li indicavam en la primera contestació, y no per lo que tan maliciosament suposa.—Quimet Borrell: L' idea está bé; 'l desarrollo es lo que no m' acaba d' agradar.—Rutlla 19: Tingui present que en els versos lliures s' ha de fugir de las assonancias. En las sevas Siluetas n' hi ha algunas.—Antoni Congost (Candelaria): S' hauria de rellimar molt, pero molt.—Joseph Roselló: Mil gracias.—Jumera: Encare que llarch, va bastant bé.

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.